

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดองค์ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคามที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ปีการศึกษา 2552 ทั้งหมด 21 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

1) ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 21 คน
2) ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	จำนวน 21 คน
3) ครูผู้สอน	จำนวน 496 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 20 คน และ ครูผู้สอนจำนวน 221 คน โดยใช้ตารางเจอร์จซ์และมอร์แกน (Krejcie และMorgan) (สุรวาท ทองบุ. 2550 : 217) รวมทั้งหมด 261 คน

ตารางที่ 14 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา ประชาน

คณะกรรมการสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2552)

ที่	โรงเรียน	สถานภาพ						รวม กลุ่ม ตัวอย่าง
		ผู้บริหาร		ประชาชน		ครู		
		ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	
1	มัธยมดงยาง	1	1	1	1	18	8	10
2	นาคำพิทยาคม	1	1	1	1	33	15	17
3	จัวบาวพิทยาคม	1	1	1	1	18	8	10
4	ขามป้อมพิทยาคม	1	1	1	1	17	6	8
5	หัวเรือพิทยาคม	1	1	1	1	27	12	14
6	เสือโก้กพิทยาศรรค์	1	1	1	1	35	15	17
7	เวียงสะอาดพิทยาคม	1	1	1	1	22	10	12
8	เมืองเตาพิทยาคม	1	1	1	1	25	11	13
9	หนองโกวิชาประสิทธิ์ พิทยาคม	1	1	1	1	12	5	7
10	โลกก่อพิทยาคม	1	1	1	1	31	14	16
11	แก่งวิหานุกูล	1	1	1	1	11	5	7
12	ท่าขอนยางพิทยาคม	1	1	1	1	53	24	26
13	มะคำพิทยาคม	1	1	1	1	24	11	13
14	นาสีนวลพิทยาศรรค์	1	1	1	1	17	8	10
15	หนองบัวปียมิตร	1	1	1	1	11	5	7
16	คอนเงินพิทยาคม	1	1	1	1	12	5	7
17	หนองเหล็กศึกษา	1	1	1	1	26	12	14
18	เลิงแฝกประชามารุง	1	1	1	1	16	7	9
19	หนองโพธิ์พิทยาคม	1	1	1	-	24	11	13
20	ศรีสุขพิทยาคม	1	1	1	1	17	8	10
21	เทศบาลบูรพา พิทยาคาร	1	-	1	1	47	21	23
รวม		21	20	21	20	496	221	261

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของกรรมการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา ประกอบด้วยภารกิจ 3 ด้าน ด้านที่ 1 การพัฒนาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านที่ 2 การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านที่ 3 การกำกับดูแลคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท์ (Best & Kahn, 1978, pp. 246-250) ซึ่งแต่ละระดับคะแนนมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท์ (Likert)
3. ประมวลผลความรู้จากข้อ 1 และข้อ 2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอ
ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความครอบคลุมเนื้อหาและความเที่ยงตรง ความสอดคล้องระหว่าง
ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์(Item-Objective Congruence Index: IOC)ของคำถามแต่ละข้อ
ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.1 นายวิเชียร สมภาร วุฒិการศึกษาศ.ม.(การบริหารการศึกษาศ.ม.)
(นักบริหารการศึกษาศ.ม. 9) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมถูกต้องของเนื้อหา
ตามหลักและโครงสร้างการบริหารหลักสูตร

5.2 นายสุรภีร์ ค่ายหนองสง วุฒิการศึกษาศ.ม.(การบริหารการศึกษาศ.ม.)
(นักบริหารการศึกษาศ.ม. 8) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อ
ตรวจสอบความครอบคลุมถูกต้องของเนื้อหาตามหลักและโครงสร้างการบริหารหลักสูตร

5.3 ดร.กมล ตรารุ วุฒิการศึกษาศ.ค. (การบริหารจัดการการศึกษาศ.ค.)
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ กองการศึกษาเทศบาลเมือง
มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวัดผลประเมินผล เพื่อ
ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาตามหลักและโครงสร้างการบริหารหลักสูตร

5.4 ดร.พัชรกฤษณ์ พวงนิล วุฒิการศึกษาศ.ค. (การบริหารการศึกษาศ.ค.)
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
เหมาะสมของโครงสร้างและภาษา

5.5 นายวีระศักดิ์ ดอนละคร วุฒิการศึกษาศ.ม. (การวัดผลและ
ประเมินผล) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการวิทยฐานะ ชำนาญการ โรงเรียนเทศบาลบ้านค้อ
เทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบ
ความถูกต้องของเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้ค่า IOC ระหว่าง
0.60 - 1.00 แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามมาพิมพ์ให้สมบูรณ์แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

8. นำแบบสอบถามที่พิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้(Try-out)กับผู้บริหาร และครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 30 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 10 คนและครูผู้สอน จำนวน 20 คน กับโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย โรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี โรงเรียนเทศบาลบ้านค้อ โรงเรียนเทศบาลบ้านแมต โรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม คือโรงเรียนเทศบาลนาเชือก โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู อำเภอกำแพง จังหวัด มหาสารคาม โรงเรียนบ้านหุบแสง และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ คือโรงเรียน เทศบาล 1 กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ โรงเรียนเทศบาล 2 วัดสว่างคงคา

9. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.21 – 0.90 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97

10. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามไปเสนอต่อผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาในสังกัด

3. ส่งแบบสอบถามไปตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

4. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถาม เก็บแบบสอบถามกลับคืนมาและตรวจสอบความถูกต้องได้แบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 251 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.00

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์และคัดเลือกเฉพาะที่สมบูรณ์ไว้

2. ตรวจสอบให้คะแนนเป็นรายข้อ แต่ละฉบับตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	น้ำหนักคะแนนเป็น 5
ระดับความคิดเห็นมาก	น้ำหนักคะแนนเป็น 4
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	น้ำหนักคะแนนเป็น 3
ระดับความคิดเห็นน้อย	น้ำหนักคะแนนเป็น 2
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	น้ำหนักคะแนนเป็น 1

3. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ด้วยค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนแบบมาตรฐานการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ และแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

3.3 เปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอนในภารกิจทั้ง 3 ด้าน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เมื่อพบว่ามีความสำคัญทางสถิติแล้วจึงได้ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อกับคะแนนรวม โดยใช้วิธี (Itemtotal Correlation) ซึ่งคำนวณได้จากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 81) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนชุด X กับ Y

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X

$\sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X แต่ละตัว ยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y แต่ละตัว ยกกำลังสอง

$\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X และ Y คูณกันแต่ละคู่

N แทน จำนวนของคนทั้งหมด

1.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ(Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร(สมนึก ภัททิยธนี. 2549 : 237) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) โดยใช้สูตร(สมนึก ภัททิยธนี. 2549 : 250) ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนกำลังสองทั้งหมด
N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

3.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ใช้สูตร(บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 274 – 275) ดังนี้

$$F_B = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
MS_B	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean square between groups)
MS_W	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนของตัวแปรภายในกลุ่ม (Mean square within groups)

เมื่อพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติแล้วจึงได้ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe') ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 248) ดังนี้

$$CV_d = \sqrt{(k-1)(F^*)(MS_W) \left(\frac{1}{N_i} + \frac{1}{N_j} \right)}$$

เมื่อ CV_d	แทน	ค่าความแตกต่างของค่าวิกฤติ
K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
F^*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง
MS_W	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มที่นำมาเปรียบเทียบ